

Landelijke India Werkgroep

India Committee of the Netherlands

Mariaplaats 4^e, 3511 LH Utrecht; tel. 030-2321340; www.indianet.nl

15 maart 2010

Voorstellen voor programmapunten in verkiezingsprogramma's

Mensenrechten in India

India is een democratie en een van de snelst groeiende economieën ter wereld. Toch bedraagt het aantal armen bedraagt nog steeds driekwart van de bevolking (800 miljoen mensen), de ongelijkheid groeit, het kastensysteem zet grote groepen mensen buitenspel, 90% van de Indiërs heeft nauwelijks arbeidsrechten, de positie van vrouwen is slecht en de mensenrechten worden op grote schaal geschonden (waaronder systematische marteling in politiebureaus en gevangenissen).

De regering ontwikkelt een integraal mensenrechtenbeleid op India waarbij de achterstelling en discriminatie van vrouwen, kastelozen (Dalits) en Adivasi (tribalen) alsmede dwangarbeid, kinderarbeid, veelal ontbrekende arbeidsrechten en marteling speerpunten zijn.

De Verborgene Apartheid van de Dalits

Deze voorstellen worden gedaan door de leden van het Dalit Netwerk Nederland: Cordaid, ICCO, Mensen met een Missie en de Landelijke India Werkgroep

De 'verborgene apartheid' van de 300 miljoen 'kastelozen' (Dalits in Zuid-Azië en een aanzienlijk aantal mensen in Afrika) die op basis van afkomst worden gediscrimineerd is een van de omvangrijkste mensenrechtenproblemen ter wereld. In Zuid-Azië, met name in de opkomende wereldmacht India, is sprake van bijna volledige straffeloosheid van misdaden tegen Dalits en systematische discriminatie bij toegang tot basisvoorzieningen als onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting, water, krediet en werk. De 150 miljoen Dalit vrouwen zijn daarvan, door de driedubbele discriminatie op basis van economische achterstelling, kaste en gender, extra het slachtoffer. Het Nederlandse bedrijfsleven is daar, door de toenemende economische relaties, partij bij.

1. De regering geeft de positie van Dalits topprioriteit in haar buitenlandse en economische beleid onder meer middels: een actieve mensenrechtendiplomatie en inzet in de EU en internationale organisaties, ontwikkelingssamenwerking, speciale en aansprakelijkheid stellen van bedrijven voor systematische discriminatie in bedrijf en productieketen en compensatie van slachtoffers.
2. De regering onderzoekt hoe het Nederlandse bedrijfsleven betrokken is bij de systematische discriminatie van Dalits in India en ontwikkelt een aanpak om deze in het kader van haar buitenlandse en MVO beleid te bestrijden.
3. De regering maakt in haar mensenrechtenbeleid een speerpunt van de positie van deze circa 100 miljoen Dalit vrouwen in Zuid-Azië: de 'Dalits onder de Dalits'.

Kinderarbeid en onderwijs

Deze voorstellen worden gedaan door de leden van de campagne 'Stop Kinderarbeid – School, de beste werkplaats: Aob, FNV, Hivos en Landelijke India Werkgroep.

Nog steeds werken ruim 200 miljoen jongens en meisjes wereldwijd, vaak onder erbarmelijke arbeidsomstandigheden, terwijl zij niet de kans krijgen om onderwijs te volgen. In 2015 moet zoals afgesproken in de millenniumdoelen elk kind recht op onderwijs genieten. Dat kan alleen als alle vormen van kinderarbeid die dat verhinderen worden uitgebannen.

Vergeleken bij de situatie van ruim tien jaar geleden toen de Conventie tegen de Ergste Vormen van Kinderarbeid werd aangenomen, is de situatie nu drastisch gewijzigd. Beide Conventies (C138 Minimum Leeftijd) en C182 Ergste Vormen van Kinderarbeid) zijn nu door meer dan driekwart van alle lidstaten van de ILO geratificeerd.

1. De regering moet een integraal en coherent beleid ontwikkelen op het gebied van kinderarbeid op basis van beide kinderarbeidverdragen van de ILO waarbij alle effectieve middelen worden ingezet om kinderarbeid uit te bannen én hun recht op onderwijs te realiseren. Een onmiddellijke importstop is vanwege de bijeffecten daarvan niet wenselijk. Wel moet de inzet en intensivering van een scala aan instrumenten er toe leiden dat aan het eind van de kabinetsperiode niet of nauwelijks meer producten in Nederland verkocht worden die met kinderarbeid zijn gemaakt.
2. De instrumenten die Nederland, deels in samenwerking met de EU, kan inzetten om alle vormen van kinderarbeid te bestrijden zijn:
  - Versterkt inzetten van diplomatie en van mensenrechtendialogen;
  - Ontwikkelingssamenwerking, vooral via het systematisch integreren van werkende kinderen in het formele voltijd basisonderwijs met aandacht voor brugonderwijs en het scheppen van 'kinderarbeidvrije gebieden';
  - Koppeling van EU handelspreferenties en handelsverdragen aan programma's om kinderarbeid te bestrijden;
  - Koppeling van alle vormen van overheidsteun aan de verplichting dat bedrijven geen kinderarbeid in de productieketen gebruiken, dat ook inzichtelijk maken en zo nodig een tijdgebonden plan van aanpak hebben om dat te realiseren;
  - Financiële prikkels voor kinderarbeidvrije en fair trade producten;
  - Het aansprakelijk kunnen stellen van bedrijven voor systematische kinderarbeid, gecombineerd met de mogelijkheid de slachtoffers te compenseren;
  - Een actieve inzet van Nederland in de EU en internationale organisaties.
3. De uitkomsten van de expertmeeting (4 november 2009) over kinderarbeid en onderwijs op basis van de motie van de Kamer moeten een belangrijke rol gaan spelen bij de vorming van het nieuwe beleid t.a.v. basisonderwijs in ontwikkelingslanden waarbij de omvangrijke onderwijshulp aan deze landen optimaal wordt ingezet om ook nu nog werkende kinderen in het formele onderwijs te krijgen.
4. Nederland moet zich er via de EU en bij de ILO voor inzetten dat het omvangrijke programma van activiteiten van ILO-IPEC (*International Programme on the Elimination of Child Labour*) zich vooral gaat richten op drie van de vier landen die beide Conventies tegen kinderarbeid hebben geratificeerd.

MVO in de productieketen

Ketenverantwoordelijkheid, ketentransparantie en ketenaansprakelijkheid met betrekking tot de naleving van internationale arbeidsrechten, mensenrechten en milieunormen zijn cruciaal voor een duurzame en rechtvaardige globalisering.

In de komende kabinetsperiode wordt, ook in het licht van een aangenomen Kamer motie over volledige ketentransparantie van grote bedrijven – waaronder minstens alle beursgenoteerde en bedrijven die steun van de overheid krijgen – verlangd dat zij hun hele productieketen transparant maken en een tijdgebonden en openbaar verbeterplan hebben. Bedrijven waarvan blijkt dat zij ernstige en systematische schendingen van rechten en normen blijven tolereren, moeten voor de Nederlandse rechter aansprakelijk kunnen worden gesteld en er toe verplicht worden de slachtoffers te compenseren.